Ankenævnet for Forsikring

Den 3. maj 2017 blev i sag nr. 90117:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

SEB Pension
Postboks 100
0900 København C

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsforsikring med forsikring ved tab af erhvervsevne i SEB Pension. Han klager ved sin advokat over, at selskabet pr. 1/10 2016 er ophørt med at yde dækning ved tab af erhvervsevne.

Selskabet har anført, at klageren ikke har løftet bevisbyrden for, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen. Selskabet har endvidere ophævet klagerens pensionsordning med henvisning til, at han svigagtigt har afgivet urigtige oplysninger om sin helbredstilstand. Selskabet har taget forbehold for at kræve tilbagebetaling af udbetalte ydelser og har oplyst, at det vil afvente ankenævnets kendelse og herefter vurdere, om kravet på tilbagebetaling skal gøres gældende indenretligt.

Forsikringen giver ret til udbetaling af forsikringsydelse og præmiefritagelse, når erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller mindre som følge af sygdom eller ulykkestilfælde. Ved nedsættelse af erhvervsevnen til mellem 1/2 og 1/3 er der ret til udbetaling af halv ydelse og halv præmiefritagelse.

Klageren, der er født i 1960'erne og har en håndværksmæssig uddannelse, var udsat for en arbejdsskade i 2007, hvor han pådrog sig en skade i højre skulder. Han udviklede efterfølgende spændingshovedpine. Klageren fik tilkendt førtidspension i 2011.

Selskabet bevilligede fulde ydelser fra den 25/12 2009 til den 30/6 2012 og halve ydelser fra den 1/7 2012. Klageren klagede til selskabet i 2012 over nedsættelsen og klagede igen i 2016 ved sin advokat efter, at Ankestyrelsen havde truffet afgørelse om erhvervsevnetabet i hans arbejdsskadesag. Selskabet bad den 14/7 2016 klageren besvare spørgeskemaer om hans funktionsevne i hverdagen og iværksatte efterfølgende observation af ham, og der blev på denne baggrund udarbejdet en udateret observationsrapport for perioden fra den 17/8 2016 til den 25/8 2016.

Ved brev af 19/9 2016 ophævede selskabet klagerens pensionsforsikring pr. 30/9 2016 og standsede udbetalingerne og præmiefritagelsen. Selskabet tog endvidere forbehold for at kræve allerede udbetalte ydelser tilbagebetalt.

I klagen af 15/11 2016 har klagerens advokat bl.a. anført:

> "**2. Hvad vil du konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)**
>
> Forsikringstager er berettiget til fuld ydelse og fuld præmiefritagelse iht. forsikringsaftale nr. … hos SEB Pension med virkning fra 1. oktober 2016. Forsikringstager er endvidere berettiget til at få udbetalt fuld ydelse og fuld præmiefritagelse med tilbagevirkende kraft for de sidste 3 år. (Der er i skrivelse af 2/1 2013 fra advokatkontoret til SEB Pension taget forbehold for udbetaling af fuld ydelse med tilbagevirkende kraft.
>
> Subsidiært: Forsikringstager er fortsat berettiget til 1/2 ydelse og 1/2 præmiefritagelse i henhold til forsikringsaftale nr. … hos SEB Pension fra 1. oktober 2016."

I en supplerende redegørelse bilagt klagen har klagerens advokat bl.a. anført:

> "Sagsfremstilling:
>
> Forsikringstager kom ved en arbejdsulykke … til skade med sin højre skulder den 10. maj 2007. Sagen har længe verseret for Arbejdsskadestyrelsen og Ankestyrelsen med diverse afgørelser. Ved Ankestyrelsens afgørelse fra 13. juli 2016 blev erhvervsevnetabet i forbindelse med tab af erhvervsevne fastsat til 35%, og 30% i forbindelse med arbejdsskaden, og det samlede erhvervsevnetab blev fastsat til 75%. Der er herefter udbetalt erstatning til [klager] op til et erhvervsevnetab på 35%. Afgørelsen fremlægges som bilag … Arbejdsskadestyrelsen havde tidligere den 28. april 2016 truffet afgørelse i samme sag med erhvervsevnetab på 35% for arbejdsskaden og et samlet tab af erhvervsevne til 85%. I forlængelse heraf, skrev kontoret på vegne af forsikringstager til SEB Pension den 10. maj 2016 med anmodning om, at skadelidte herefter var berettiget til at få udbetalinger fra den løbende pensionsordning med fuld ydelse. Skrivelsen vedlægges som bilag …
> …

SEB Pensionsforsikring A/S sætter herefter forsikringstager under observation i sommeren 2016.
…
Der har været ført forligsforhandlinger med SEB Pensions A/S advokat uden at dette dog har ført til forlig i sagen.
…
FORSIKRINGSTAGERS SYNSPUNKTER / TILDELS ANBRINGENDER:

Forsikringstager har fuld bevægelse i alle led, herunder i højre skulder og regionen her omkring.

Det har blot alvorlige konsekvenser for forsikringstagers helbredstilstand, såfremt han udfører for meget fysisk arbejde.

Forsikringstager angiver, at han i gennemsnit arbejder 1-4 timer om ugen med praktisk arbejde på [fritidsanlæg]. [Fritidsanlæg] er ejet og drevet af hans kone, …, og er placeret lige ved siden af privatboligen.

Anlægget blev opstartet i … 2011, og parret har netop afsluttet den 6. sæson med [fritidsanlæg].

Anlægget er tænkt som en form for beskæftigelsesterapi for forsikringstager, således at han kan bruge hans resterhvervsevne på noget meningsfyldt arbejde. Der er i høj grad tale om selvbetjening hvor kunderne efter betaling med kort eller mobil pay … går en runde på banen, uden opsyn fra ejer eller forsikringstager.

Det meste af det observationerne fra SEB Pensions observant viser (bilag …), er ikke fysisk krævende arbejde, så som buskrydderarbejde, lettere ukrudt fjerning og græsplæneslåning, siddende på selvkørende plæneklippertraktor, hvor højre arm ligger passivt ned i skødet, bortset fra sving.

Den eneste opgave, hvor man kan diskutere, hvorvidt det burde kunne lade sig gøre at udføre arbejdet i forhold til de oplysninger forsikringstager har givet SEB Pension i spørgeskemaer og ved speciallægeerklæringer, er opførelse af portalen/forhindringsbanen. Forsikringstager har brugt ca. 4 timer på at lave en ny portal, (bilag …). Det skal ses i sammenhæng med, at der den pågældende dag var en aftale med en lokal tømrer, bygningssnedker …, om, at han skulle medvirke til at opføre portalen, og at han på dagen måtte melde afbud. Da eksisterende portal var i stærk kritisk tilstand, og med fare for, at der kunne ske skade på kunder ved brug af den eksisterende forhindring tog forsikringstager beslutning om at udføre arbejdet alene. Advokat … har på vegne af SEB Pension kontrolleret, at der var bestilt ekstern håndværker til arbejdet med portalen.

Forsikringstagers hustru … er vant til at sætte forsikringstager til genoptræning og vant til at sætte tape på området omkring højre skulder, såfremt der er ekstra smerter, og der er arbejdsopgaver, der skal udføres. På denne dag blev højre skulder således tapet ind med kinesiotape. Samtidig tog han forebyggende smertestillende medicin i form af Ibumetin og pinex til morgen og middag i forbindelse med udførelsen af arbejdet.

Efterfølgende er han mere eller mindre sygemeldt i 4 dage, hvilket også afspejles af observationerne, hvor der kun er begrænset arbejdsudførelse de næste dage efter den 18. august 2016.

Forsikringstager og dennes hustru har såvel i 2012 som aktuelt selv udfyldt funktionsskemaerne til SEB Pension.

Funktionsskemaerne er udfyldt af ægteparret ud fra den forudsætning, at der er taget udgangspunkt i, at forsikringstager skal have så smertefri og god en hverdag som muligt, af hensyn til hustru og 3 børn m.v.

Forsikringstager har som uddannet håndværker med et højt fagligt niveau og meget spændende arbejdsopgaver og i lange perioder på mere end almindelig fuld tid, (bilag …), haft meget svært ved at acceptere, at han i forbindelse med arbejdsskaden efterfølgende har været nødt til at gå på førtidspension, og at acceptere, at han ikke kan bidrage med ret mange arbejdsopgaver i hjemmet.

Set i bakspejlet er det naturligvis dumt/uklogt at forsikringstager alene går i gang med at arbejde med at udskifte portalen den 18. august 2016, men forsikringstagers tidligere beskæftigelser og almindelig indstilling til udførelse af arbejde, er en del af forklaringen på, at han går i gang med arbejdet alene, sammenholdt med at hustruen har kunnet været behjælpelig med træningsøvelser, tapening med kinesiotape omkring højre skulderregion og smertestillende piller.

Med oversigten over observationer i bilag … side 2, er der lavet nogle regnestykker på at forsikringstager, alt andet lige, kan arbejde op til 9 timer og 15 min. pr. uge, for at udnytte sin resterhvervsevne på 25%.

I ingen af observationsugerne er man i nærheden af, at komme op på effektivt arbejde med 9 timer og 15 min. Sædvanligvis arbejder han som anført ovenfor mellem 1-4 timer om ugen i sæsonen med [fritidsanlæg] …"

Selskabets advokat har i brev af 22/12 2016 til nævnet bl.a. anført:

"Nærværende sag vedrører spørgsmålet om, hvorvidt [klager] bevidst har afgivet urigtige oplysninger om omfanget af nedsættelsen af sin erhvervsevne til brug for SEBs vurdering af, hvorvidt [klager] var berettiget til udbetaling af erhvervsevnetabsydelser samt præmiefritagelse under hans erhvervsevnetabsforsikring hos SEB med aftalenummer …

I forbindelse med vurderingen af dette spørgsmål skal Ankenævnet for Forsikring tage stilling til, hvorvidt [klagers] generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen i henhold til SEBs forsikringsbetingelser.
…
Det bemærkes, at det er [klager] som forsikringstager, der har bevisbyrden for, at han opfylder forsikringsbetingelserne. Denne bevisbyrde vedvarer gennem hele forsikringens løbetid at påhvile [klager], og han skal således til enhver tid kunne bevise, at han opfylder betingelserne for fortsat udbetaling af erhvervsevnetabsydelser og præmiefritagelse.

3 Grundlaget for SEBs bevillinger indtil 1. oktober 2016

[Klager] har fået udbetalt fulde erhvervsevnetabsydelser samt bevilget fuld præmiefritagelse under hans forsikring hos SEB i perioden 25. december 2009 indtil 1. juli 2012, idet selskabet vurderede, at hans generelle erhvervsevne var nedsat med to tredjedele.

Efter dette tidspunkt vurderede SEB, at [klagers] generelle erhvervsevne alene var nedsat med halvdelen, hvorfor [klager] fra den 1. juli 2012 blev bevilget halve erhvervsevnetabs-

ydelser samt halv præmiefritagelse i henhold til forsikringsbetingelsernes § 24, jf. SEBs bevillingsbrev i bilag …

Grundlaget for SEBs ændrede vurdering var blandt andet speciallægeerklæring af 7. maj 2012, udarbejdet af speciallæge i ortopædkirurgi, …, bilag …
…
I den efterfølgende periode vurderede SEB, at [klagers] generelle erhvervsevne fortsat var nedsat med halvdelen og fortsatte på den baggrund med at udbetale halve erhvervsevnetabsydelser samt bevilge halv præmiefritagelse under [klagers] erhvervsevnetabsforsikring.

Den løbende vurdering af [klagers] generelle erhvervsevne blev foretaget på baggrund af opdaterede oplysninger fra [klager] om sin helbredstilstand og funktionsevne samt nye opdaterede lægelige akter.
…
… frem til den seneste bevilling af 12. april 2015, hvor [klager] blev bevilget fortsat forsikringsdækning indtil den 20. maj 2020.

I den forbindelse blev [klager] oplyst om, at han straks skulle kontakte SEB, hvis hans erhvervsevne blev forbedret forinden bevillingsperiodens udløb, jf. SEBs bevillingsbrev af 12. april 2015 …

4 Grundlaget for SEBs ophævelse af forsikringsforholdet

4.1 [Klagers] oplysninger om sin helbredstilstand og funktionsevne

[Klager] klagede ved sin advokat den 10. maj 2016 over SEBs afgørelse om at have nedsat [klagers] erhvervsevnetabsydelser og præmiefritagelse til halvdelen og anmodede SEB om at udbetale fulde ydelser med tilbagevirkende kraft, jf. bilag …

I forbindelse med SEBs behandling af klagen anmodede SEB til brug for selskabets vurdering af sagen [klager] om at udfylde skemaerne 'Din funktionsevne i hverdagen 1' og 'Din funktionsevne i hverdagen 2' (begge fremlagt som sagens bilag …).
…
4.2 SEBs dokumentationsmateriale

I forbindelse med SEBs interne gennemgang af sagen foretog selskabet internetundersøgelser, som viste, at [klager] engagerede sig og deltog i driften af den velfungerende [fritidsanlæg], som er ejet af hans kone.
…
Ved at sammenholde disse oplysninger med de udfyldte funktionsskemaer i bilag … fik SEB mistanke om, at [klagers] erhvervsevne ikke var nedsat i dækningsberettigende grad, og på den baggrund igangsatte selskabet - som led i sin skadepolitik - en undersøgelse af forholdet.

Indledningsvis kan oplyses, at SEB, i sager hvor der opstår mistanke om, at en forsikringstager har afgivet urigtige oplysninger om nedsættelsen af sin erhvervsevne, indleder undersøgelser af forholdet med henblik på at afdække, hvorvidt der er tale om en begrundet mistanke. På denne baggrund træffer SEB beslutning om, hvorvidt der er grundlag for enten at forsætte eller ophøre med at yde forsikringsdækning. I sager, hvor der foreligger dokumentation for, at den pågældende forsikringstager bevidst har afgivet urigtige oplysninger om omfanget af nedsættelsen af sin erhvervsevne, vil SEB sædvanligvis ophæve

forsikringsforholdet som følge af svig. Nærværende sag er én af de få sager, som SEB har af denne karakter.

Det skal i den forbindelse understreges, at ethvert undersøgelsesskridt, som SEB foretager som led i ovennævnte skadepolitik, altid sker i overensstemmelse med gældende lovgivning, de på området gældende regler om god skik samt det til enhver tid gældende branchekodeks.

Som led i SEBs undersøgelse af mistanken om svig iværksatte selskabet observationer af [klager] ved [fritidsanlæg], som blev gennemført den 17.-19. august og 23.-25. august 2016. Overordnet set viser observationerne, at [klager] har en meget erhvervsaktiv dagligdag med at drive [fritidsanlæg], herunder at han selv udfører vedligeholdelse og det fysiske arbejde, som er forbundet hermed.

I den forbindelse er det konstateret, at [klager] er i stand til udføre særdeles fysisk belastende arbejde over flere på hinanden følgende dage. [Klager] er således observeret - på samme dag - at nedrive en træportal bestående af kraftige stolper og armeringsnet og opbygge den på ny med nye materialer. I den forbindelse ses [klager] at løfte og bære de tunge træstolper over skulderhøjde i længere tid ad gangen, mens han tillige ses at grave dybt med spade, ligge på knæ, og balancere på stige med belastning i hænderne mens han har armene løftet over hovedet. Derudover er [klager] observeret at trimme/fjerne buske med monteret buskrydder på ryggen, slibe, feje og male det udvendige inventar på fodboldbanen samt slå græs med havetraktor i flere timer ad gangen.

Som bilag … er fremlagt observationsrapporter inklusive fotos for de pågældende dage, hvor SEB har observeret [klager]. I tillæg hertil fremlægges som bilag … (USB-stik) videooptagelser af [klager], der dokumenterer det arbejde, som [klager] er set udføre på [fritidsanlæg]. Videooptagelserne skal sammenholdes med observationsrapporterne, hvori der er henvist til de enkelte videoklip.

Udover observationerne foretog en af SEBs skadekonsulenter et besøg hos [fritidsanlæg] den 28. juli 2016 med henblik på at se nærmere på anlægget. Ved ankomsten mødte skadekonsulenten tilfældigt [klager] i færd med at slå græs. I den forbindelse oplyste [klager] - uopfordret af skadekonsulenten - at han havde undersøgt andre [fritidsanlæg], inden han var begyndt at bygge banen, og at han havde meget at se til med at vedligeholde banen. [Klager] oplyste endvidere at være blevet certificeret …, og gav i øvrigt udtryk for, at det var ham som drev anlægget, og at det havde succes. Som bilag … fremlægges SEBs notat omkring mødet med [klager] den pågældende dato.

De ovenfor nævnte oplysninger - og de øvrige oplysninger der fremgår af [observationsrapport og videooptagelser] - er klart uforenelige med de oplysninger om omfanget og karakteren af [klagers] gener og funktionsindskrænkninger, som han har givet til speciallæger og SEB, og som har udgjort/skulle udgøre grundlaget for SEBs beslutning om bevilling af erhvervsevnetabsydelser og præmiefritagelse. Der henvises til, at [klager] ved udfyldelsen af funktionsskemaerne i bilag … blandt andet har oplyst ikke at kunne løfte noget over skuldrene, alene at kunne løfte 1 kilo, at have svært ved at bade med brug af højre skulder samt ikke at kunne udføre almindeligt arbejde i hjemmet m.v. Disse funktionsindskrænkninger er åbenlyst i modstrid med observationerne af [klager] i bilag ... I skemaet 'Din funktionsevne i hverdagen 1', side 6/14 og 7/14 har [klager] endvidere beskrevet en dagligdag, der ligger langt fra den faktiske dagligdag, som fremgår af SEBs observationer.

Det i sagen foreliggende dokumentationsmateriale understøtter dermed i sin helhed SEBs synspunkt om, at der er en så markant forskel i det observerede og de angivelser og konklusioner i det lægelige materiale samt [klagers] egne angivelser af manglende funktionsevne, at [klagers] erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad. Det er derimod SEBs opfattelse, at [klager] er i stand til at varetage et arbejde på langt mere end halv tid, særligt i en ikke-fysisk belastende stilling.

Af de ovenfor anførte grunde er det SEBs synspunkt, at [klager] ikke har løftet bevisbyrden for, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen i henhold til SEBs forsikringsbetingelser, og at han derfor ikke er berettiget til erhvervsevnetabsydelser eller præmiefritagelse fra den 1. oktober 2016 og fremefter.

4.3 SEBs ophævelse af forsikringen

På baggrund af det af SEB indsamlede dokumentationsmateriale, som er redegjort for under punkt 4.2 ovenfor, er det SEBs opfattelse, at [klager] langt fra opfylder forsikringsbetingelserne for udbetaling af erhvervsevnetabsydelser og præmiefritagelse, idet det må lægges til grund, at [klager] er i stand til at arbejde langt mere end halvdelen af en fuldtidsstilling. Der er således ikke med de foreliggende observationer af [klager] grundlag for at antage, at han skulle have de af ham anførte funktionsindskrænkninger.

På baggrund af observationerne af [klager], bilag …, er det endvidere SEBs opfattelse, at [klager] har udvist svig over for selskabet ved at have afgivet urigtige oplysninger om omfanget af nedsættelsen af hans erhvervsevne, senest i forbindelse med klagen over SEBs vurdering af omfanget af hans erhvervsevne, herunder udfyldelsen af funktionsskemaerne i bilag…

Subsidiært fordi [klager] mod bedre vidende har undladt at orientere SEB om, at hans erhvervsevne er blevet markant forbedret i forhold til oplysninger om hans helbredsmæssige forhold og om hans evne til at udføre erhvervsarbejde, som SEBs løbende bevillinger af erhvervsevnetabsydelser og præmiefritagelser har været baseret på, jf. afsnit 3.

Af de lige anførte grunde gøres det gældende, at det var berettiget, da SEB ved brev af 19. september 2016 ophævede forsikringsforholdet med [klager] med virkning fra 1. oktober 2016, jf. bilag ...

SEB har i forbindelse med ophævelsen af …s forsikringer taget forbehold for at kræve tilbagebetaling af udbetalte ydelser, jf. bilag … Eftersom SEB ikke finder anledning til at ændre sin vurdering under nærværende ankenævnssag, fastholder selskabet det fremsatte forbehold om tilbagebetaling. SEB vil afvente ankenævnets kendelse og herefter vurdere, om kravet på tilbagebetaling skal gøres gældende indenretligt.

4 [Klagers] klageskrift

[Klagers] synspunkt om, at hans generelle erhvervsevne skulle være nedsat i dækningsberettigende grad, synes i vidt omfang at være baseret på afgørelsen fra Ankestyrelsen (sagens bilag …).

For det første bemærkes, at grundlaget for både Ankestyrelsens afgørelse - og den tidligere afgørelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring - er ufuldstændigt, idet afgørelserne er truffet uden kendskab til det faktiske funktions- og aktivitetsniveau, som [klager] er observeret at have i bilag ... Det må have formodningen imod sig, at Ankestyrelsen eller Ar-

bejdsmarkedets Erhvervssikring - såfremt SEBs dokumentationsmateriale havde indgået i deres vurdering - have vurderet [klagers] erhvervsevne nedsat i væsentligt omfang.

For det andet angår afgørelserne [klagers] tab af erhvervsevne i henhold til arbejdsskadesikringslovens § 17 og ikke [klagers] generelle erhvervsevnetab i henhold til SEBs forsikringsbetingelser. Eftersom den vurdering, der anlægges af Ankestyrelsen/Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, adskiller sig fra den vurdering, der skal foretages i henhold til SEBs forsikringsbetingelser, jf. punkt 2 ovenfor, har afgørelsen i bilag … under alle omstændigheder ingen betydning for, hvorvidt [klagers] erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad efter forsikringsbetingelserne.

Det bemærkes, at de henvisninger til speciallægeerklæringerne, som fremgår af klagens side 2 til støtte for, at [klagers] erhvervsevne skulle være nedsat, udelukkende omhandler [klagers] subjektive klager i forbindelse med de forudgående lægeundersøgelser. Speciallægerne har imidlertid alene kunnet konstatere beskedne objektive fund, og konklusionerne i lægeerklæringerne har således i vidt omfang grundlag i [klagers] subjektive udtalelser om sine helbredsmæssige gener.

I relation til [klagers] bemærkning om, at han modtager førtidspension, jf. bilag …, bemærkes det, at SEBs vurdering af erhvervsevnetabet foretages uafhængigt af kommunens, og at den omstændighed, at kommunen har tilkendt [klager] førtidspension derfor er uden betydning for vurderingen af, om [klager] opfylder betingelserne for dækning under erhvervsevnetabsforsikringen, jf. udtrykkeligt forsikringsbetingelsernes § 21, stk. 4, bilag ... Det bemærkes i tilknytning hertil, at tilkendelsen af førtidspension også er sket på baggrund af en vurdering af [klagers] arbejdsevne, der er baseret på andre kriterier end de kriterier, som fremgår af forsikringsbetingelserne om erhvervsevne. Under alle omstændigheder er det SEBs opfattelse, at kommunens tilkendelse af førtidspension beror på forkerte forudsætninger omkring [klagers] arbejdsevne, idet kommunen ikke er bekendt med [klagers] faktiske aktivitets- og funktionsniveau.

I relation til [klagers] bemærkninger omkring, at arbejdet på [fritidsanlæg] ikke er fysisk krævende, men blot er 'tænkt som en beskæftigelsesterapi', bestrides dette under henvisning til bemærkningerne i afsnit 4.2 ovenfor. På samme baggrund bestrides det, at arbejdet alene udgør 1-4 timer om ugen, hvilket er i klar modstrid med SEBs observationer.

Dertil kommer, at det afgørende for vurderingen af [klagers] generelle erhvervsevne ikke er, hvor meget [klager] faktisk arbejder, men derimod hvor meget [klager] ville være i stand til at arbejde. På baggrund af SEBs samlede dokumentationsmateriale - og det robuste funktionsniveau [klager] udviser - er det som nævnt selskabets opfattelse, at [klager] er i stand til at arbejde langt mere end halvdelen af en fuldtidsstilling, særligt i en ikke-fysisk belastende stilling. Dette synes at være i overensstemmelse med bemærkningen på side 3 i klageskriftet, hvor det er anført:

> 'Forsikringstager har fuld bevægelse i alle led, herunder højre skulder og regionen omkring. Det har blot alvorlige konsekvenser for forsikringstagers helbredstilstand, såfremt han udfører for meget fysisk arbejde.'

Under alle omstændigheder - og uanset hvor mange timer Ankenævnet for Forsikring måtte lægge til grund, at [klager] arbejder - er det betydelige fysiske arbejde, som [klager] udfører, i klar modstrid med de oplysninger om sit funktionsniveau, som han har givet til læger og SEB, hvilket således ikke ændrer på det forhold, at [klager] har udvist svig over for SEB, jf. afsnit 4.2 og 4.3.

Af de lige anførte grunde kan Ankenævnet for Forsikring således se bort fra den sammentælling af 'effektive' arbejdstimer, som fremgår af klageskriftet side 4.

[Klager] har som begrundelse for observationerne omkring opførelsen af træportalen anført, at en tømrer skulle have udført arbejdet, men at denne meldte afbud. Allerede fordi en person med de helbredsmæssige gener og funktionsindskrænkninger, som [klager] over for læger og SEB har beskrevet om sig selv, under ingen omstændigheder - heller ikke ved brug af sportstape eller medicinindtag - vil være i stand til at udføre det pågældende byggearbejde, kan begrundelsen ikke tillægges vægt. I så fald ville den eneste løsning være at afskærme den pågældende forhindring, indtil en tømrer kunne udføre nedrivnings- og genopbygningsarbejdet, hvis det virkelig skulle forholde sig således, at forhindringen var i personfarlig stand.

Under alle omstændigheder er SEB ikke enig i [klagers] beskrivelse af undertegnedes telefonsamtale med bygningssnedker …, idet den pågældende ikke bekræftede at skulle have udført arbejdet alene. [Bygningssnedker] oplyste derimod at skulle opføre træportalen 'i samarbejde med [klager]', men at han blev forhindret i at komme. Dette blev da også oplyst til advokat … den 12. oktober 2016, og som bilag … fremlægges undertegnedes brev til advokat … med SEBs bemærkninger til sagen, efter at parterne havde afholdt et møde den 10. oktober 2016 og efter, at jeg havde talt med snedker …"

Klagerens advokat har i brev af 19/1 2017 til nævnet bl.a. anført:

"Det afvises, at forsikringstager og dennes hustru bevist har afgivet urigtige oplysninger.

Det afvises, at der er udvist svig i forholdet.

…

[Klager] oplyser supplerende, at han ikke frivilligt har byttet liv fra et aktivt liv med spændende fuldtidsarbejde til et liv som førtidspensionist. Førtidspensionen blev gennemført mod forsikringstagers vilje, fordi man ikke kunne finde noget passende arbejde og heller ikke var i stand til at anvise en passende flexjob ordning for forsikringstager.

Førtidspensionen er gennemført med virkning fra 1. oktober 2011 - se bilag … Arbejdsskaden sker den 10. maj 2007 - se bilag ... Der har været et sædvanligt og langt forløb med forskellige arbejdsprøvninger, før der træffes beslutning om førtidspension. Som bilag … fremlægges opfølgning på afklaringsforløb fra 12.07.2011 samt grundoplysninger fra pensionssagen med indstilling om tildeling af førtidspension.

Både den endelige afgørelse i arbejdsskadesagen - se bilag … - og afgørelsen af pensionssagen jfr. bilag …, er efter forsikringstagers opfattelse bevis på, at den generelle erhvervsevne er nedsat med mere end 2/3 i ethvert erhverv.

Endvidere er de i sagen værende speciallægeerklæringer - se bilag … og … - udtryk for det samme, nemlig at den generelle erhvervsevne er nedsat med mere end 2/3.

Det er min opfattelse, at selvom forsikringstager havde oplyst korrekt om funktionsniveau i de nyeste funktionsskemaer til SEB med praktisk arbejde på [fritidsanlægget] i sommerhalvåret med en ugentlig arbejdstid på mellem 2 og 4 timer, ville forsikringstager fortsat være berettiget til udbetaling af hel eller halv ydelser i henhold til ordningen hos SEB. Oplysningerne om arbejde i op til 2 timer dagligt på gode dage fremgår også af speciallægeerklæring fra … fra 7. maj 2012

…
Kommentarer til bilag … - videoptagelserne.

Videooptagelserne i bilag … skal sammenholdes med observationsrapporten i bilag … og med bilag …, undertegnedes oversigt over den effektive arbejdstid de forskellige dage med de forskellige arbejder. Ved gennemgang af videomaterialet bør Nævnet være opmærksomme på, at der sker optagelser af de samme episoder fra forskellige videooptagere.

Den 17. august 2016 arbejdes der først med buskrydder. Det bemærkes, at buskrydderen er monteret, så den belaster venstre skulder, og at forsikringstager trækker fra venstre mod højre for at skåne højre skulder så meget som muligt.

Malerarbejdet udføres med venstre arm. Senere er der en rygepause i video 7 og i video 8 går forsikringstager hjem med trillebør og på video 9 er der rivning af haveaffald på græsplænen.

18. august 2016 - arbejde med portal på forhindringsbanen. Det bemærkes, at jeg i mit første indlæg fra 21. november 2016 har anført, at den lokale tømrer/bygningssnedker … skulle medvirke til at opføre portalen. Det har således ikke fra forsikringstagers side været anført, at [bygningssnedker] skulle udføre arbejdet alene, men at tanken var, at han i samarbejde med forsikringstager skulle udføre det pågældende arbejde. Den samlede effektive arbejdstid den 18. august 2016 er sammentalt og anført til 4 timer og 2 minutter i bilag … Af disse 4 timer og 2 minutter udgør det fysiske arbejde godt 2 timer. Videooptagelserne nr. 13 til nr. 16 er et eksempel på at det samme arbejde med 3 nye stolper og montering af rionet er gengivet med forskellige optagelsesvinkler.

19. august 2016 - græsslåning på havetraktor ved vejen, bilkørsel optagelser lettere arbejde, hvor højre hånd og arm så vidt muligt hviler i skødet under græsslåningen på havetraktor.

23. august 2016 - forsikringstager går en runde på fodboldgolfanlægget med søn og foretager lettere oprydning i video 33.

23. august 2016 - græsslåning siddende på havetraktor på banerne ca 3 km og efter frokost græsslåning på havetraktor udenfor banerne … ca. 2 km. Den samlede effektive arbejdstid er i bilag … anført til 2 timer og 29 minutter.

Det bemærkes, at der er optaget video med forskellige kamerapositioner og at arbejdet om formiddagen slutter med video 46 med skilteretning og at videoerne fra 47-57 er de samme arbejde om formiddagen set med andre kameravinkler.

25. august 2016 - arbejde med buskrydder og græsslåning ved indtjekning og bopæl i alt samlet effektiv arbejdstid på 1 timer og 25 minutter.

Af de samlede observerede og beskrevne arbejder på disse 6 observationsdage, er det fortsat alene arbejdet med nedrivning og genopbygning af ny portal, der efter min opfattelse kan være vanskelig at forklare, at forsikringstager i det hele taget har kunnet udføre. Såfremt man ser nærmere på videoobservationerne, kan man se, at forsikringstager igennem hele det effektive arbejdsforløb den 18. august 2016 benytter sig af håndværksmæssig snilde og så vidt muligt arbejder i positioner, hvor højre arm og skulder belastes mindst muligt.

Som anført tidligere medførte arbejdsopgaven med protalen, at forsikringstager havde det dårligt helbredsmæssigt de næste 4 dage. Det ses også på observationerne for de følgende dage. Den 19.08.16 er der alene kortvarig græsslåning ude ved vejen. Den 23.08.16 er der alene tale om at forsikringstager går en runde på fodboldgolfanlægget med sin søn, samt lettere oprydning af hullerne."

Selskabets advokat har i brev af 1/2 2017 til nævnet bl.a. anført:

"*Vurderingen af den generelle erhvervsevne*

Som det er anført I svarskriftet, er det afgørende for vurderingen af [klagers] generelle erhvervsevne, hvor meget [klager] - ud fra det foreliggende dokumentationsmateriale og det af [klager] udviste funktionsniveau - må antages at være i stand til at arbejde.

Uanset at SEB bestrider, at [klager] alene arbejder 1-4 timer om ugen, som anført af [klager], er det afgørende således ikke en sammentælling af det faktiske antal timer, som [klager] er observeret at udføre 'effektivt arbejde'. Bemærkningerne herom i både klageskriftet og replikken må derfor bero på en misforståelse.
Dertil kommer, at SEB under alle omstændigheder bestrider den opgørelse over arbejdstid, som fremgår af sagens bilag …, jf. sagens bilag [observationsrapport].

Med det funktions- og aktivitetsniveau, som [klager] er observeret at have på videomaterialet i sagens bilag …, er det utvivlsomt, at han vil kunne varetage et - i hvert fald ikke fysisk belastende arbejde - på mere end halv tid.

Grundlaget for ophævelsen

[Klager] synes med sine bemærkninger i replikken at se helt bort fra det forhold, at de aktiviteter, han udfører, og den funktionsevne, han i øvrigt udviser på videoobservationen i bilag … - og oplyser om til SEBs skadekonsulent, jf. sagens bilag … - er i klar modstrid med de oplysninger, som [klager] har givet til både læger og SEB til brug for vurderingen af hans generelle erhvervsevne.
…
På denne baggrund har SEB haft et klart og entydigt grundlag for at ophæve erhvervsevnetabsforsikringen som følge af svig.

Herudover giver visse af de konkrete forhold, som [klager] har påpeget ved SEBs observationer i sagens bilag … og …, anledning til følgende bemærkninger:

Det er korrekt, at enkelte observationer er optaget med videokamera fra flere vinkler. Dette skyldes dels blinde vinkler samt hensynet til at dokumentere, at den pågældende aktivitet er i modstrid med de funktionsindskrænkninger, som [klager] har oplyst til SEB. Det skal dog understreges, at den tid, som er registreret i observationsrapporterne i bilag …, svarer til den faktiske tid, [klager] er observeret, hvorfor bemærkningerne i replikken på dette punkt er uden betydning for sagen.

Det bestrides, at det af observationerne skulle fremgå, at [klager] 'skåner' sin højre skulder/arm, hvilket ikke er SEBs opfattelse, når man ser på de klip, der henvises til i replikken. Uanset, om det faktisk kunne konstateres, at [klager] havde været skånsom med brugen af sin højre skulder/arm ville dette forhold under alle omstændigheder være uden betydning, idet det afgørende er, at [klager] faktisk har kunnet udføre arbejdsopgaven.

> [Klager] har som bilag … fremlagt …tegning og brochure for [fritidsanlæg], som visuelt illustrerer, hvor stort anlægget er, når der sammenholdes med de oplyste m2. Sammenholdt med [klagers] egen oplysning om, at han har travlt med at vedligeholde banen, jf. bilag …, understøtter materialet blot SEBs synspunkter i sagen.
> …
> Endvidere bemærkes det, at den form for tape - kinesiotape - som [klager] oplyser at have været forbundet med (under sin trøje, og ikke ned ad armen), ingen modstandskraft/støtte har over for fysisk belastning modsat gængs sportstape, der netop er støttende for at hjælpe skadet væv. Tapen har således ingen funktion haft ved opførelsen af portalen. I den forbindelse skal det ligeledes bemærkes, at det forhold, at [klager] faktisk måtte have været forbundet med en støttende sportstape, under alle omstændigheder er uden betydning for sagen, eftersom det afgørende er, at [klager] faktisk har kunnet udføre arbejdsopgaven."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Et uddrag gengives i det følgende. Nævnet har endvidere fået forelagt den fremsendt observationsrapport, og de fremsendte videooptagelser er gennemset af nævnets sekretariat.

Af speciallægeerklæring af 7/5 2012 indhentet af selskabet fremgår bl.a.:

> "KLAGER
> Undersøgte angiver kroniske, højresidige skuldersmerter. Enhver form for belastning giver ham betydelig smerteforværring. Nogle gange er han slet ikke i stand til at udføre manuelt arbejde, andre gange kan han arbejde op til maksimalt 2 timer, hvorefter han må stoppe p.gr.a. svære smerter.
> Undersøgte angiver søvnforstyrrende smerter, vågner flere gange om natten. Kan vågne op til snurren ud i særligt 3. og 4. finger på højre side. Det hjælper lidt ryste hånden.
> Undersøgte angiver, at når han belaster højre arm får han nærmest sitren og ryster ud i overarmsregionen. Han er ikke stand til at køre bil mere end ca. 15 min. p.gr. a. skuldersmerter. Undersøgte angiver, han har opgivet alle de fritidsinteresser han tidligere har dyrket, f.eks. løb, boldspil, fiskeri og lignende, da det giver ham voldsomme smerter. I det hele taget har han svært ved bare almindeligt hushold og vedligeholdelse af ejendommen p.gr.a, smerterne.
> Undersøgte angiver hovedpine som stort set dagligt kræver, at han hviler sig. Hovedpinen er klart belastningsrelateret, men beskriver at den altid er omkring VAS 2-3.
> De kroniske smerter har gjort ham irritabel og påvirket familielivet og givet ham koncentrationsbesvær, f.eks. ved bilkørsel og indlæring.
> I forbindelse med revalidering har han været til arbejdsprøvning, og her var han ikke i stand til at udføre selv ganske let manuelt arbejde p.gr.a. smerter.
>
> OBJEKTIVT
> …
> Columna cervicalis: normale krumninger i begge planer. Der er fri bevægelighed og negativ foramen kompressionstest. Ved rotation mod venstre udløses betydelige trækninger ud i højre skulder, særligt omkring trapeziusmuskulaturen. Han er øm i den paravertebrale muskulatur især på højre side.
> …

Der er egalt skulderrelief, men der er synlig atrofi af højre overarm og deltoideusregion.
…
Højre skulder: aflaster den tydeligt, når han klæder sig af. Der er ømhed omkring den forreste ledkapsel, særligt omkring biceps caput longum sene. Der er udtalt positiv Hawkins test. Positiv impingement test. Kan ikke palpere instabilitet, og der er negativ sulcustest samt aprehensionstest. Aprehensiontest udløser dog diffuse, ukarakteristiske smerter. O'Brians test er positiv. Der er ømhed over det tidligere AC-led. Der ses lateralt 3, lidt kelloide, 1 cm store cikatricer, 2 mindre bagpå og en enkelt synlig fortil. Ved bevægelse er der pæn torakoskapulær rytme. Når man stabiliserer margo medialis føler han lidt aflastning, men bliver ikke smertefri. Der er god kraft over hele cuff'en og ved Belly press test, men ved lift off test er der nedsat kraft sammenlignet med venstre og han angiver smerter. God kraft ved udadrotation både med armen ind til siden samt abduceret arm.

Bevægelighed med frit scapula:	HØJRE	VENSTRE
Fleksion:	180 gr.	180 gr.
Abduktion:	110 gr.	180 gr.
Udadrotation:	30 gr.	50 gr.
Indadrotation:	L3	Th10

Ved fleksion er der positiv smertebue fra ca. 80 gr., og fra abduktion starter smerterne omkring 60 gr. og han stopper p.gr.a. smerter ved 110 gr.
Passivt er bevægeligheden fri, men med betydelig smertereaktion.

OMFANGSMÅL	HØJRE	VENSTRE
Overarm:	30,5 cm	32 cm
Underarm:	29 cm	29 cm
Handskemål:	21 cm	21 cm

…
RESUME OG KONKLUSION
En nu …-årig, primært højrehåndet mand pådrager sig den 10. maj 2007 under arbejde … et træk i skulderen, da han glider ned ad en trappe og for at undgå at falde holder fast i gelænder. Efterfølgende har der været betydelige smerteklager. Han er set primært på … Sygehus, hvor man tolkede det som distorsion af kravebensled. Efterfølgende er han set og opereret to gange med kikkertoperation på Regionshospital … med pladsgørende operation og fjernelse af den yderste del af kravebensleddet. Der har ikke været tilfredsstillende effekt af dette, og undersøgte har kroniske smerter.
Er set til second opinion på … hospital, hvor der er foretaget ny kikkertundersøgelse uden at finde oplagte årsager til undersøgtes smerteproblematik.
Undersøgte har modtaget postoperativ behandling i form af intensiv fysioterapi samt akupunktur, ingen af delene har hjulpet ham sønderligt og han har nu betydeligt påvirket skulderfunktion. Han har netop startet et forløb på smerteklinikken i ….
Undersøgte har været sygemeldt fra sit arbejde siden 2008 og er i oktober 2011 blevet førtidspensioneret på baggrund af generne fra uheldet.
Undersøgte angiver konstante skuldersmerter, der forværres ganske betydeligt ved enhver form for belastning. Han har udviklet kronisk hovedpine, der også forværres i forbindelse med belastninger.
…
Desuden er han er blevet psykisk påvirket af smerterne i form af lavere tærskel for irritation samt koncentrationsbesvær.
…
Ved den kliniske undersøgelse er der fundet svind af overarmsmuskulaturen på den dominante arm. Der er smertebetinget, nedsat bevægelighed og tydelig irritation af bløddelene omkring højre skulder.

På baggrund af ovenstående kan følgende diagnoser opstilles:

/Sequelae distorsio articuli humeroscapularis et acromioclavicularis dx.
(følger efter forstuvning af højre skulder og kravebensled)
Cephalalgia
Kronisk hovedpine/

Jeg finder der er god overensstemmelse mellem skadesmekanisme, undersøgtes oplysninger samt de ved undersøgelsen fundne forhold. Undersøgte er blevet relevant behandlet, og jeg mener ikke, der er udsigt til behandling, der kan bedre tilstanden. Der er betydelige følger af ulykkestilfældet både fysisk og mentalt.
Jeg vurderer, hans erhvervsevne er blivende og betydeligt nedsat p.gr.a. smerter i den dominante højre arm, og finder det usandsynligt at han kommer til at genoptage arbejde igen."

Af speciallægeerklæring af 23/3 2013 udarbejdet i arbejdsskadesagen fremgår bl.a.:

"**Aktuelle**
Er nu førtidspensioneret. Største problem dags dato er patientens associeret spændingshovedpine. Hovedpinen er til stede intermitterende, men er til stede ved enhver form for forsøg på belastning og aktivitet og forværres med spændinger omkring nakken strålende op i hovedet og ud frontalt.
Anfører, at han kan lave det meste med sin skulder, men så snart, at han begynder at øge belastningsniveauet fortættes spændingerne og han får mere og mere ondt i nakken og op i hovedet. Er aktuelt hjemmegående som følge af sin førtidspension og kan bidrage med lette ting i hjemmet, men kan ikke foretage noget tungere i hjemmet. Er i perioder opfarende over småting. Har forstyrret nattesøvn. Vågner 4-8 gange hver nat. Har vænnet sig til at han ikke kan ligge på den højre side, som er skadede side. Som følge heraf er han altid småtræt. Kan sove til enhver tid. Er således nødt til at sove middagssøvn dagligt.

Objektivt
Er klar, orienteret og relevant. Svarer sufficient på spørgsmål. Patienten er kendt af mig fra første ambulante besøg, og han fremtræder i dag karakterændret i forhold til tidligere. Patienten er i dag mere resigneret og opgivende. Virker ikke som at have tro på fremgang i den kommende tid.
Der findes egal skulderrunding og højre skulder står lidt lavere end venstre. Der ses cikatrice efter de 3 artroskopier. Der er kommet hypertrofisk arvæv svarende til de 2 laterale portaler.
Ved bevægelighed findes der højre/venstre skulder: Udadrotation 0/40, fremadelevation 160/180, indadrotation til C1/Th12.
Der er fundet god isometrisk kraft i alle retninger, men dog med hurtig udtrætning af højre.

Omfangsmål:

	Højre	Venstre
overarm	30	30
undderarm	28	28
handskemål	22	22

Columna cervicalis: Der findes nedsat bevægelighed imod højre, nedsat rotation. Er pastøst fortykket langs hele cervikalcolumnas facetled specielt på venstre side.

Udtalt ømme triggerpunkter omkring kanten af scapula og op på cervikal columna. Der er ikke nogen motoriske udfald. Der fremkaldes ikke udstrålende smerter fra skalenerporten.

Albuer: Fri egal bevægelighed. Fri ekstension/fleksion og rotation.

Højre hånd: Der er sovende fornemmelse svarende til nervus medianusområdet med Falen og Tinel. Bevægeligheden er finger-pulpafstanden egal…

Konklusion
Patienten har haft en distorsion af sin skulder og strukturerne omkring i forbindelse med arbejdsskade i 2007 og efterfølgende udviklet følgebetinget spændingshovedpine. Som det er nu er det spændingshovedpinen, som er invaliderende. Han kan bruge skulderen til det meste, men bruger han den bare lidt forværres hovedpinen og udvikler sig til smerter op i nakken, som godt kan tage dage om at forsvinde. Tager ikke noget fast medicin, men tager kun medicin til at kupere anfald. Sagen er til fuld og endelig afgørelse."

Af skema "Din funktionsevne i hverdagen (1)" af 14/7 2016 udfyldt af klageren fremgår bl.a.:

"…

2 Daglig bevægelighed
Er der nogle af følgende bevægelser du ikke kan udføre? Hvis nej, forklar hvorfor og i hvilken grad.

Klatre på stiger: Nej. Det belaster skulderen - jeg kan ikke bibeholde grebet på stigen

Gå på trapper: Ja. Dog bruger jeg ikke gelænderet

Bøje dig fremover: Nej. Det strammer i hele skulderen og nakkeregion, da jeg ikke kan holde skulderen på plads

Bøje dig til siden: Nej. Kan ikke til højre side uden at det spænder i skulder og nakkeregion

Ligge på knæ: Nej. Kan ikke stå i knæ 4stilling, for det belaster skulderen, når kropsvægten kommer på armen

Sidde på hug: Nej. Kan ikke holde balancen

Strække armene over skuldrene: Ja. Jeg kan strække armene 90° og der over, dog skal det være uden belastning og MEGET kort tid

Løfte noget over skulderen: Nej. Kan ikke løfte noget over skulderen, da det smerter med det samme
…
Giv nogle eksempler på hvad du kunne løfte/bære inden skaden/sygdommen, og hvad du ikke kan løfte/bære nu: ... Kan ikke bære over 1 kg i længere tid uden efterfølgende konsekvens som er hovedpine og smerter
…

3 Daglige aktiviteter
Hvilken effekt har skaden/sygdommen haft på dig? Udfyld skemaet så godt som muligt.

Beskriv eventuelle problemer med huslige aktiviteter, som er opstået som følge af skaden (f.eks. opvask, støvsugning, gulvvask, indkøb, havearbejde). Kan ikke længere deltage på lige fod med min kone - kan ikke støvsuge, vaske gulv osv. hvor skulderen skal bruges uden at få smerter

Beskriv eventuelle problemer med personlig hygiejne, som er opstået efter skade/sygdommen (f.eks. bad, toiletbesøg, påklædning). Bad tager længere tid nu end før, især ved hårvask, da armene skal over skulderhøjde. Bruger helst kun venstre arm.
…
Hvilke fritidsaktiviteter kan du ikke udføre eller kun udføre i mindre omfang nu? Beskriv hvor meget eller hvorfor: Dyrker ingen fritidsinteresser med fysisk aktiv udfoldelse

Jeg har ingen fritidsinteresser længere
…
4 Gener/smerter
…
Hvor er dine gener/smerter lokaliseret? Smerterne er lokaliseret i hoved, nakke, skulder og arm. Generne er der altid
…
Hvis du ikke har konstante eller vedvarende gener/smerter. Hvor ofte har du gener/smerter?

Eventuelt uddyb: Jeg er præget af gener, altid i forhold til mit funktionsniveau fysisk og socialt, smerterne forværres ved selv den mindste belastning

5 Andet
…
Beskriv din dagligdag og dine daglige rutiner:
07.00-8.00 Står op og hjælper med at få børnene klar til skole
08.00-09.00 Spiser morgenmad og hører nyheder
09.00-12.00 Går tur med hundene (uden snor) på matriklen og prøver at være behjælpelig med små alm. dagligdagsgøremål
12.00-14.00 Hviler/sover
14.00-20.00 Forsøger at være far og mand. Få det bedste ud af dagen.
20.00-21.30 Ser TV og er sammen med min kone
21.30-07.00 Sover"

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 20. Dækning ved tab af erhvervsevne**
Forsikringen giver ret til erstatning, hvis den forsikredes generelle erhvervsevne i forsikringstiden nedsættes til mindst 1/2 af den fulde erhvervsevne som følge af helbredsforringelse (sygdom eller ulykkestilfælde), uden at dette skyldes forsæt.

Stk. 2.
Forsikringen dækker aldrig tab af erhvervsevne, hvis der ikke ved en lægelig undersøgelse kan påvises objektive tegn på tilstedeværelsen af mén eller sygdom (forsikringen dæk-

ker således aldrig, hvor der f.eks. alene er tale om subjektive klager over smerter, gener og lignende).

§ 21. Definition på tab af erhvervsevne
Tab af erhvervsevne foreligger, når den forsikrede af helbredsmæssige årsager ikke længere er i stand til - bedømt under hensyntagen til den forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Stk. 2.
Der er således tale om en generel og ikke en individuel målestok, idet forsikredes erhvervsevne vurderes i forhold til alle erhverv, man med rimelighed kan forlange, forsikrede skal påtage sig - herunder også erhverv, som eventuelt måtte forudsætte omskoling. Der er ikke ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne, hvis forsikrede anses for egnet til omskoling, og det efter endt omskoling må antages, at forsikrede efter omskoling vil kunne oppebære 1/3, respektive 1/2 af den indtjening beskrevet i stk. 1.
…
Stk. 4.
Den omstændighed, at der tilkendes den forsikrede en pensionslignende ydelse fra det offentlige, giver ikke ret til erstatning.
…
§ 24. Udmåling af erstatning for tab af erhvervsevne
Der udbetales erstatning for tab af erhvervsevne som følge af helbredsforringelse efter følgende regler:

- Hvis erhvervsevnen nedsættes til mellem 1/2 og 1/3 af den fulde erhvervsevne, udbetales 1/2 af udbetalingen ved tab af erhvervsevne. Samtidig gives 1/2 præmiefritagelse ved tab af erhvervsevne med mindre andet fremgår af dækningsbeviset.

- Hvis erhvervsevnen nedsættes til 1/3 eller mindre al den fulde erhvervsevne, udbetales den fulde udbetaling ved tab af erhvervsevne, og der ydes fuld præmiefritagelse ved tab af erhvervsevne, medmindre andel fremgår af dækningsbeviset.

Stk. 2.
Hvis erhvervsevnen ikke er nedsat til mindst 1/2 af den fulde erhvervsevne, er der hverken ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne eller præmiefritagelse.
…
§ 26. Ikrafttræden af udbetaling ved tab af erhvervsevne og præmiefritagelse
…
Stk. 2.
Udbetaling ved tab af erhvervsevne og præmiefritagelse, fortsætter, så længe erhvervsevnen er nedsat…"

Nævnet udtaler:

Klageren kom til skade med sin højre skulder ved en arbejdsulykke i 2007. Efterfølgende udviklede han kronisk hovedpine. Han fik tilkendt førtidspension i 2011.

18. 90117

Selskabet bevilgede fulde helbredsbetingede ydelser fra den 25/12 2009 til den 30/6 2012 og halve ydelser fra den 1/7 2012, idet selskabet blandt andet på grundlag af en speciallægeerklæring af 7/5 2012 fandt, at klagerens generelle erhvervserhvervsevne var nedsat med mindst halvdelen, men ikke med 2/3. Selskabet har standset de helbredsbetingede ydelser pr. 1/10 2016 og ophævet pensionsforsikringen, idet selskabet finder, at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad, og at han har udvist svig over for selskabet.

Det fremgår af speciallægeerklæringen af 7/5 2012, at klageren angiver konstante skuldersmerter, der forværres ganske betydeligt ved enhver form for belastning, og at han har udviklet kronisk hovedpine, der også forværres i forbindelse med belastninger. Klageren har fået tre kikkertoperationer i skulderen, og der er ikke fundet oplagte årsager til hans smerteproblematik. Ved den objektive undersøgelse er der smertebetinget, nedsat bevægelighed og tydelig irritation af bløddelene omkring højre skulder. Diagnosen er følger efter forstuvning af højre skulder og kravebensled og kronisk hovedpine.

Klageren har i en funktionsattest af 14/7 2016 til selskabet blandt andet oplyst, at han har konstante smerter, der forværres ved belastning, og at det hæmmer hans fysiske udfoldelse. Smerterne er lokaliseret til hoved, nakke, skulder og arm. Han kan ikke klatre på stiger, bøje sig fremover eller til højre side, ligge på knæ eller sidde på hug. Han kan strække armen til 90 grader og derover, dog skal det være uden belastning og meget kort tid, og at han kan ikke løfte noget over skulderen, da det smerter med det samme. Han kan ikke støvsuge, vaske gulv osv., hvor skulderen skal bruges, uden at få smerter.

Af det fremlagte notat fra selskabet om de videodokumenterede observationer af klageren i perioden fra den 17/8 2016 til den 25/8 2016 og af videoklippene fremgår, at han er observeret på fritidsanlægget i færd med trimme/fjerne buske med en buskrydder i bæresele, slibe, feje og male, gå med en trillebør, rive affald sammen, slå græs med en havetraktor og flytte inventar for at komme til med traktoren. Endvidere er klageren observeret, hvor han ene mand på en dag nedrev en træportal af kraftige stolper og arme-

ringsnet og opbyggede den på ny med nye materialer, hvorunder han gjorde brug af forskelligt håndværktøj, spade, pælespade og stige.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet efter en samlet vurdering ikke grundlag for at kritisere, at selskabet har afvist at udbetale helbredsbetingede ydelser til klageren efter den 30/6 2016 med henvisning til, at klageren ikke har bevist, at hans generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på de lægelige oplysninger om beskedne objektive fund, og at der ikke er fundet oplagte årsager til klagerens smerteproblematik. Nævnet har endvidere lagt vægt på det oplyste ifølge selskabets observationer ved videoovervågningen om klagerens aktivitetsniveau og karakteren af de opgaver, som han kan udføre.

Nævnet finder endvidere, at der er betydelige uoverensstemmelser mellem på den ene side det funktionsniveau, som klageren har oplyst blandt andet i speciallægeerklæringen af 7/5 2012 og i funktionsattesterne af 14/7 2016, at han kan magte, og på den anden side det funktionsniveau, som fremgår af selskabets observationer ved videoovervågningen. Nævnet finder, at klageren har sat sig i en vanskelig bevismæssig position, og finder efter en samlet vurdering, at han ikke har godtgjort, at hans generelle erhvervsevne var nedsat med 2/3 efter den 30/6 2012, hvor selskabet nedsatte ydelserne til det halve.

Det, som klageren har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Nævnet lægger til grund, at selskabet alene har ophævet erhvervsevnetabsforsikringen pr. 1/10 2016 og ikke generelt har opsagt hele klagerens pensionsordning.

Nævnet finder efter en samlet vurdering ikke at kunne kritisere, at selskabet har ophævet erhvervsevnetabsforsikringen pr. 1/10 2016 med henvisning til, at klageren har tilsidesat sin loyalitetsforpligtelse over for selskabet.

20. 90117

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand